**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 706) 64 715,
faks.(8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt , http://www.enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Pagal adresatų sąrašą 2017-11-10 Nr. (17.12-16)3-2142

## DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $22^1$ straipsniu įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 23, 38, 39, $39^1$, 40, 41, 44, 58, 61, 67, 68, 69, 75, $75^2$ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $74^1$ straipsniu įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 $13^3$, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GDĮ projektas; visi kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“, trečiąjį skirsnį (lentelės 9 eilutė).

EĮ projektu siekiama:

- siekiant pagerinti elektros ir gamtinių dujų įrenginių įrengimo patikimumą ir saugumą, sutrumpinti naujų elektros ir gamtinių dujų vartotojų įrenginių prijungimo prie tinklų terminus (sudaromos teisinės sąlygos atsisakyti Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) atliekamos didžiosios dalies naujai įrengtų elektros ir gamtinių dujų įrenginių (vartotojų sistemų) patikros), siūloma nustatyti, kad elektros ir gamtinių dujų įrenginių įrengimo veikla būtų reguliuojamoji veikla, o tokią veiklą vykdantys asmenys turėtų būti atestuojami;
- siekiant užtikrinti energetikos darbuotojų tinkamą kvalifikaciją ir kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus, siūloma nustatyti VEI naują funkciją – derinti mokymo įstaigų parengtas energetikos darbuotojų mokymo programas, nes šiuo metu šis klausimas nėra teisiškai sureguliuotas; taip pat pažymėtina, kad šiuo metu VEI pagal galiojančio Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo nustatytą teisinį reguliavimą organizuoja energetikos darbuotojų atestavimą;
- siekiama patobulinti valstybinės svarbos energetikos objektų apibrėžtį, numatant, kad valstybinės svarbos energetikos objektams būtų priskirtini ne 110 kV ir aukštesnės įtampos elektros energijos perdavimo tinklai ir jų technologiniai priklausiniai, o 110 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklai ir jų technologiniai priklausiniai.

EEĮ projektu siekiama:

- siekiant užtikrinti skaidresnę skirstomųjų elektros tinklų operatoriaus veiklą ir valstybės reguliuojamųjų veiklų išgryninimą, siūloma skirstomųjų tinklų operatoriaus vykdomą elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklą su jai būdingomis funkcijomis atskirti nuo elektros energijos skirstymo veiklos; siekiama nustatyti, kad elektros energijos visuomeninį tiekimą buitiniams

100 Atkurtai Lietuvai

vartotojams užtikrintų visuomeninis tiekėjas, o ne skirstomųjų tinklų operatorius; savo ruožtu garantinį tiekimą vartotojams užtikrintų skirstomųjų tinklų operatorius;

- siekiant pagerinti investicinę aplinką Lietuvoje, pritraukti aukštą pridėtinę vertę kuriančias įmones ir padidinti intensyviai elektros energiją naudojančių pramonės šakų įmonių konkurencingumą, siūloma sudaryti sąlygas įmonėms, kurių veikla pasižymi dideliu elektros energijos sunaudojimu, mažinti elektros kainą, diferencijuojant rinkliavą, susijusią su elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir šios elektros energijos balansavimu; siūloma numatyti, kad intensyviai elektros energiją naudojančių pramonės šakų įmonės galėtų susigrąžinti 85 proc. VIAP kainos dalies, susijusios su elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, šios elektros energijos balansavimu ir jos centralizuota prekyba už suvartotą elektros energijos kiekį, viršijantį 1 GWh;

- siekiant įtvirtinti aiškias ir suprantamas prisijungimo prie perdavimo tinklo galimybes, kurios taip pat prisidėtų prie elektros sektoriaus valdymo efektyvumo gerinimo, subalansuoto ir optimalaus skirstomojo ir perdavimo tinklo panaudojimo ir reguliacinės aplinkos tobulinimo, siūloma numatyti, kad prie perdavimo tinklo galėtų būti prijungiami vartotojai, kurių įrenginių leistinoji naudoti galia būtų ne mažesnė kaip 6 MW ir kurie įsipareigotų 10 metų nemažinti sutartyje su perdavimo sistemos operatoriumi nustatytos leistinosios naudoti galios ir 10 metų mokėti galios dedamąją (galios mokestį); taip būtų sudarytos galimybės daug elektros energijos sunaudojantiems elektros energijos vartotojams prijungti savo elektros įrenginius tiesiogiai prie elektros energijos perdavimo tinklo ir tokiu būdu sumažinti savo veiklos kaštus;

- siekiant pagreitinti vartotojo elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, siūloma nustatyti atvejus, kai vartotojams suteikiama galimybė jiems pageidaujant savo lėšomis ir savo pajėgumais elektros tinklų operatoriaus naudai Energetikos ministerijos nustatyta tvarka įrengti elektros tinklų operatorių elektros tinklus, reikalingus vartotojo elektros įrenginiams prijungti prie skirstomųjų ar perdavimo tinklų; taip pat siūloma įpareigoti skirstomųjų tinklų operatorių Energetikos ministerijos nustatyta tvarka leisti vartotojui ar kitam asmeniui savo lėšomis perkelti skirstomųjų tinklų objektus ir įrenginius, kliudančius vartotojo statinių statybai ar dėl kitų priežasčių.

- siekiant aiškiau išdėstyti prijungimo prie elektros tinklų nuostatų dėl naujų vartotojų (didesnės kaip 1 MW galios), įsipareigojusių 10 metų nemažinti leistinosios naudoti galios ir už prijungimo paslaugą apmokančių 10 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų, taikymą, siūloma numatyti, kad tokių vartotojų prijungimo prie elektros tinklų projektai galės būti įgyvendinami etapais su sąlyga, kad pirmu etapu būtų suteikiama ne mažesnė kaip 1 MW leistinoji naudoti galia, ir bendras visų prijungimo projekto etapų įgyvendinimas terminas būtų ne ilgesnis kaip 5 metai;

- atsižvelgiant į tai, kad reguliuojamųjų paslaugų reguliavimo praktikoje naudojamas ir leistino pajamų lygio (angl. *revenue cap*) reguliavimas, kai reguliuojamųjų paslaugų kainos ribojamos ne nustatyta kainos viršutine riba, bet ribojamos bendros iš reguliuojamosios paslaugos teikimo gautinos pajamos, kurios neturėtų viršyti nustatyto leistino pajamų lygio, o šiuo metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas neleidžia Valstybinei kainų ir energetikos komisijai (toliau – Komisija) pasirinkti kitų didelę įtaką elektros energijos rinkoje turinčio asmens reguliavimo būdų nei kainos viršutinė riba, siekiama numatyti Komisijai galimybę taip pat reguliuoti didelę įtaką turintį asmenį nustatant ir (ar) viršutinę pajamų ribą. EEĮ projektu siūloma aiškiai ir skaidriai apibrėžti sistemos rezervą teikiančiam asmeniui nustatomą investicijų grąžą (siūloma apriboti investicijos grąžą iki 1 proc.); apribojant investicijų grąžos normą, siekiama sukurti teisines ir reguliacines prielaidas sumažinti elektros energijos kainas galutiniams vartotojams ir sumažinti vartotojams finansinę naštą mokant už elektros energijos paslaugas.

GDĮ projektu siekiama:

- siekiant sutrumpinti naujų gamtinių dujų vartotojų sistemų prijungimo terminus, siūloma nustatyti atvejus, kai vartotojams suteikiama galimybė jiems pageidaujant savo lėšomis ir savo pajėgumais, dujų operatoriaus naudai Energetikos ministerijos nustatyta tvarka įrengti operatoriaus gamtinių dujų skirstymo sistemą ir įpareigoti skirstymo sistemos operatorių Energetikos ministerijos nustatyta tvarka leisti vartotojui ar kitam asmeniui savo lėšomis perkelti skirstymo sistemos objektus ir įrenginius, kliudančius statinių statybai ar dėl kitų priežasčių.

Papildomai Įstatymų projektais siekiama atlikti kitus Energetikos įstatymo, Elektros energetikos įstatymo ir Gamtinių dujų įstatymo nuostatų patikslinimus siekiant aiškesnio ir nuoseklesnio teisinio reglamentavimo.

Įstatymų projektai įgyvendina Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, numatytą tikslą – sumažinti administracinę naštą ir vartotojams sudaryti galimybes daug greičiau prisijungti prie elektros ir dujų tinklų (94.14 papunktis), Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ 4.2.10 darbo 4 punktą.

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, kuriame nurodoma, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglamentuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, Įstatymų projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Elektros ūkio skyrius (skyriaus vedėja Justina Ratkevičiūtė, tel. 8 706 64 727, el. p. justina.ratkeviciute@enmin.lt, tiesioginės rengėjos – vyr. specialistė Dovilė Zajauskaitė, tel. 8 706 64 769, el. p. dovile.zajauskaite@enmin.lt ir vyr. specialistė Aušra Grėbliūnaitė, tel. 8 706 64 749, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt ) ir Naftos ir dujų skyrius (skyriaus vedėjas Dainius Bražiūnas, 8 706 64 912, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, tiesioginis rengėjas vyr. specialistas Gintautas Danaitis, tel. 8 706 64 877, el. p. gintautas.danaitis@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $22^1$ straipsniu įstatymo projektas, 5 lapai.

2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $22^1$ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.

3. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 23, 38, 39, $39^1$, 40, 41, 44, 58, 61, 67, 68, 69, 75, $75^2$ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $74^1$ straipsniu įstatymo projektas, 9 lapai.

4. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 23, 38, 39, $39^1$, 40, 41, 44, 58, 61, 67, 68, 69, 75, $75^2$ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $74^1$ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 10 lapų.

5. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 $13^3$, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

6. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 $13^3$, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

7. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 21 lapas.

8. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

9. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 1 lapas.

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $22^1$ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 23, 38, 39, $39^1$, 40, 41, 44, 58, 61, 67, 68, 69, 75, $75^2$ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo $74^1$ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 $13^3$, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

Energetikos viceministras Egidijus Purlys

**Originalas nebus siunčiamas**

A. Grėbliūnaitė, tel. 8 706 64 749, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt
D. Zajauskaitė, tel. 8 706 64 769, el. p. dovile.zajauskaite@enmin.lt
G. Danaitis, tel. 8 706 64 877, el. p. gintautas.danaitis@enmin.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS**
**2017-11-10 RAŠTO NR. (17.2-16)3- 2142**
**ADRESATŲ SĄRAŠAS**

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
2. Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
3. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
4. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
5. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai
6. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
7. Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos
8. AB „Energijos skirstymo operatorius“
9. Litgrid AB
10. UAB EPSO-G
11. „Lietuvos energija“, UAB
12. BALTPOOL UAB
13. Lietuvos pramonininkų konfederacijai
14. Nacionalinei Lietuvos energetikos asociacijai
15. Lietuvos elektros energetikos asociacijai
16. Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai
17. VšĮ „Investuok Lietuvoje“
18. Lietuvos bankui